

Et mislykket Forsøg paa at tilvejebringe et brugbart Projekt til en Handels- og Fiskerihavn ved Hvide Sande foranledigede Ringkøbing Byraad til i Oktober 1893 at indgive et Andragende til Regering og Rigsdag om af Statens Midler at faa et Beløb af 7,000 Kr., for at der derfor kunde foretages en sagkyndig Undersøgelse af Forholdene ved Hvide Sande og udarbejdes en Plan til et Havneanlæg dersteds med en Kanal gennem Klitten til Ringkøbing Fjord. Det nævnte Beløb blev ved Finansloven for 1895—96 stillet til Ringkøbing Byraads Raadighed, som overdrog det til cand. polyt. Ingeniør Paulli at foretage de fornødne Undersøgelser og paa Grundlag deraf at udarbejde det ønskede Projekt. Ingeniør Paulli afgav derefter i September 1895 (som omtalt i Afsnit I) tvende Projekter til et Havneanlæg ved Hvide Sande, hvoraf Hovedforslaget var anslaaet at ville koste ca. 30 Mill. Kr., medens det andet, der var udarbejdet efter særlig Anmodning af Ringkøbing Byraad, kun vilde kræve en Udgift af $5\frac{1}{2}$ Mill. Kr. Ved Fræmsendelsen til Ministeriet af de nævnte Projekter androg Ringkøbing Byraad om, at det sidstnævnte Forslag maatte blive bragt til Udførelse, blandt andet under Henvisning til, at Havneanlægget formentlig vilde medføre en heldig og højst nødvendig Ordning af Afløbsforholdene ved Ringkøbing Fjord. Begge Projekter ere senere af Ministeriet blevne tilstillede nærværende Kommission, ligesom denne ogsaa i den seneste Tid fra Ministeriet har modtaget dels et Andragende fra Lodsejere i og ved Skernaadalen samt Lodsejere og Fiskere, bosatte i Kommunerne omkring Ringkøbing og Stadil Fjorde, om en Gennemskæring af Tangen paa et Punkt Nord for Tipperne, dels et Andragende fra Fiskere og Fiskehandlere ved Nymindegab om Tilvejebringelsen af et sikkert Leje dersteds for Fiskerbaade og Hyttetfade.

Fjordens Vandstandsforhold og disses Betydning for Oplandets Enge.

I Tilslutning til foranstaaende historiske Oversigt og under Henvisning til de vedføjede Tabeller, der ere udledte af de i Vandbygningsvæsenets Arkiv værende maanedlige Indberetninger vedrørende de ved Vandbygningsvæsenets Foranstaltning siden Januar 1884 anstillede Undersøgelser ved Ringkøbing Fjord samt til den foran omtalte, paa Indenrigsministeriets Foranstaltning trykte „Beretning om det i 1891—92 tilvejebragte nye Udløb fra Ringkøbing Fjord til Havet“, skal Kommissionen endelig nævne nogle af de Slutninger, som kunne udledes af Resultaterne af de nævnte Undersøgelser, og som have særlig Betydning for den foreliggende Sag.

I. Af Tabel A, Bilag 13, fremgaar det:

- a. at Middelvandstanden for samme Maaned saavel i Fjorden som i Havet kan være meget forskellig for de forskellige Aar, idet den kan veksle i Fjorden indtil 2,32 Fod og i Havet indtil 2,92 Fod,
- b. at disse store Forandringer dog falde i Vinterhalvaaret Oktober—Marts, medens den største fundne Forandring for Sommerhalvaaret April—September har været for Fjorden 1,18 Fod og for Havet 1,17 Fod,
- c. at den af Middeltallene for Tidsrummet 1884—97 beregnede Forskel mellem Fjordens og Havets Vandstand i de forskellige Maaneder veksler fra 0,56 Fod for Juli og August til 1,95 Fod for Februar, og
- d. at denne Forskel har været størst for Januar, Februar og Marts og mindst for Juni, Juli, August og September.

II. Af Tabel B, Bilag 13, fremgaar det:

- a. at Fjordens Middelvandstand i Sommertiden (April—September) ikke, som tidligere antaget, ligger 1,5 Fod, men kun ca. 0,85 Fod over Havets Sommer-Middelvandstand,
- b. at Fjordens Vandstand som Regel i Juni er meget lav, idet Middelvandstanden for Juni i de 13 Aar fra 1884 til 1896 kun har været 0,63 Fod over Havets Middelvandstand for Juni Maaned i samme Tidsrum, og
- c. at det i 1892 tilvejebragte nye Udløb ikke har bidraget til at sænke Vandstanden i Ringkøbing Fjord. Tværtimod synes der efter det nævnte Tidspunkt at være indtraadt en, dog ganske vist ubetydelig, Stigning af Vandstanden, formentlig hidrørende fra, at det nye Udløb aldrig har opnaaet at faa saa stort et vandførende Profil som det ældre.